

**Teollisuus
liitto**

**Talouden ja työllisyyden
näkymät
joulukuu 2023**

Tutkimusyksikkö 14.12.2023

Teollisuuden talvesta tulee kylmä

Viimeistään kesällä 2024 lämpenee

Teollisuuden työllisydessä käänne heikompaan: työttömyys ja lomautukset kasvussa

Diapaketin sisältö:

1. Talouden ja teollisuuden tilanne

- Inflaatio ja korot kääntymässä laskuun (dia 4)
- Teollisuudella edessään vaikea alkuvuosi (dia 5)
- Talousennusteet kootusti (dia 6)
- Tutkimusyksikön ennusteet vuosille 2023–2024 (dia 7)
- Inflaatiossa selkeä käänne (dia 8)

2. Työllisyyden kehitys

- Työllisyys ja työttömyys Suomessa (diat 10–12)
- Työttömyyden alueelliset erot (dia 13)
- Teollisuusliiton jäsenten työllisyystilanne ja työttömyysaste (diat 14–15)
- Työttömät ja lomautetut sopimusaloittain (diat 16–17)
- Jäsenten osuus kaikista kokoaikaisista lomautuksista (dia 18)

3. Suhdannenäkymät

- Teollisuuden talvesta tulossa kylmä (diat 20–22)

1. Talouden ja teollisuuden tilanne joulukuussa 2023

Suhdanne tilanne on synkkä

Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku talouden valonpilkkuna

- Talous supistui heinä-syyskuussa (Q3/2023). Talouden kokonaistuotanto (BKT) väheni noin -1 % edellisestä vuosineljänneksestä ja saman verran vuoden takaisesta. Luvut olivat jopa vaisuja ennakkotietoja heikkommat. (TK 30.11.)
- Talouden ja teollisuustuotannon lähikuukausien näkymät pysyneet heikkoina.
- Hyviäkin uutisia on kuultu: inflaatio taittunut euroalueella ennakoitua nopeammin. Tämän seurauksena myös Euroopan keskuspankki voi aloittaa ohjauskorkojen alentamisen jo alkuvuonna 2024.
- Korkojen nostolla keskuspankki tavoitteli suhdanteen viilentämistä.
- Tässä on nyt onnistuttu. Valitettavasti tästä on seurannut myös, että investoinnit ovat romahtaneet EU:n alueella ja työttömyys on ainakin Suomessa kasvamassa nopeasti.
- Teollisuusyritysten kannattavuus yllätti myönteisesti: se pysyi aiemmin saavutetulla huipputasolla myös heinä-syyskuussa (Q3/2023). (TK 30.11.)

Teollisuus:

Tutkimusyksikkö ennustaa noin puolen vuoden matalasuhdannetta

Lokakuussa teollisuustuotannon määrä odotuksiin nähden korkealla tasolla: tuotantoa on yhä runsaasti

Lokakuun tunnuslukuja* (TK 8.12.2023):

- Teollisuustuotanto pysyi syyskuun tasolla. Vuosimuutos: - 2 %. Kehitys on odotuksiin nähden hyvää.
  - Teollisuuden uusien tilausten arvo kääntyi uudelleen laskuun. Arvo väheni syyskuusta -7 %. Vuodesta 2022 tilaukset vähenivät kokonaiset -19 %.
  - Osan tilausten vähenemisen vuosimuutoksesta selittää teollisuuden tuottajahintojen halpeneminen. Vuosimuutos: -7 %. (TK 24.11.)
- Tutkimusyksikkö ennustaa toimialakatsauksessa (2023) teollisuuden matalasuhdannetta. Vaikeudet jäävät kuitenkin lyhytaikaisiksi.
  - Vaikein aika ajoittuu vuodenvaihteen 2023-2024 molemmin puolin.
  - Tutkimusyksikön toimialakatsauksessa esitetyt vuosiennusteet koostetusti seuraavalla dialla.
  - Ks. Teollisuusliiton [Toimialakatsaus 2023](#)

* Luvut ovat kausitasoitettuja

**Metalliteollisuus:
heikko suhdanne
jatkuu kesään asti**

**Kemianteollisuus:
vuosi 2023 on ollut
vaikea**

**Puutuoteteollisuus:
vaikeudet jatkuvat**

Metalliteollisuuden toteuma ja keskeiset ennusteet (e*)

	2022	2023e*	2024e*
Tuotannon määrän muutos, %	3	0	-1
Työllisyyden muutos, %	3	0	0
Työtuntien muutos, %	3	0	-1
Tuottavuuden muutos, %**	0	0	0

** Tuotanto työtuntia kohden

Kemianteollisuuden toteuma ja keskeiset ennusteet (e*)

	2022	2023e*	2024e*
Tuotannon määrän muutos, %	7	-2	3
Työllisyyden muutos, %	3	-1	1
Työtuntien muutos, %	3	-1	1
Tuottavuuden muutos, %**	4	-1	2

** Tuotanto työtuntia kohden

Puutuoteteollisuuden toteuma ja keskeiset ennusteet (e*)

	2022	2023e*	2024e*
Tuotannon määrän muutos, %	-7	-7	-3
Työllisyyden muutos, %	0	-4	-2
Työtuntien muutos, %	0	-4	-2
Tuottavuuden muutos, %**	-7	-3	-1

** Tuotanto työtuntia kohden

Ennusteet:

Ennusteet ovat synkentyneet hieman

Valtiovarainministeriö ennakoi, että joulukuun ennuste (19.12.) tulee olemaan edellistä, lokakuun ennustetta matalampi

Suomi 2023–2024*	Vuosi 2023e*	Vuosi 2024e*
Kokonaistuotanto (BKT)	-0,2 %	+0,6 %
Teollisuustuotanto	-3,0 %	+1,0 %
Vienti	-0,6 %	+1,5 %

Talouden ennusteita:

- Tutkimusyksikkö on koostanut yhteenvedon eri ennustelaitosten* tekemien arvioiden perusteella.
- Ennusteet sisältävän tilannekuvan, jonka mukaan Suomen talous on taantumassa loppuvuoden 2023.

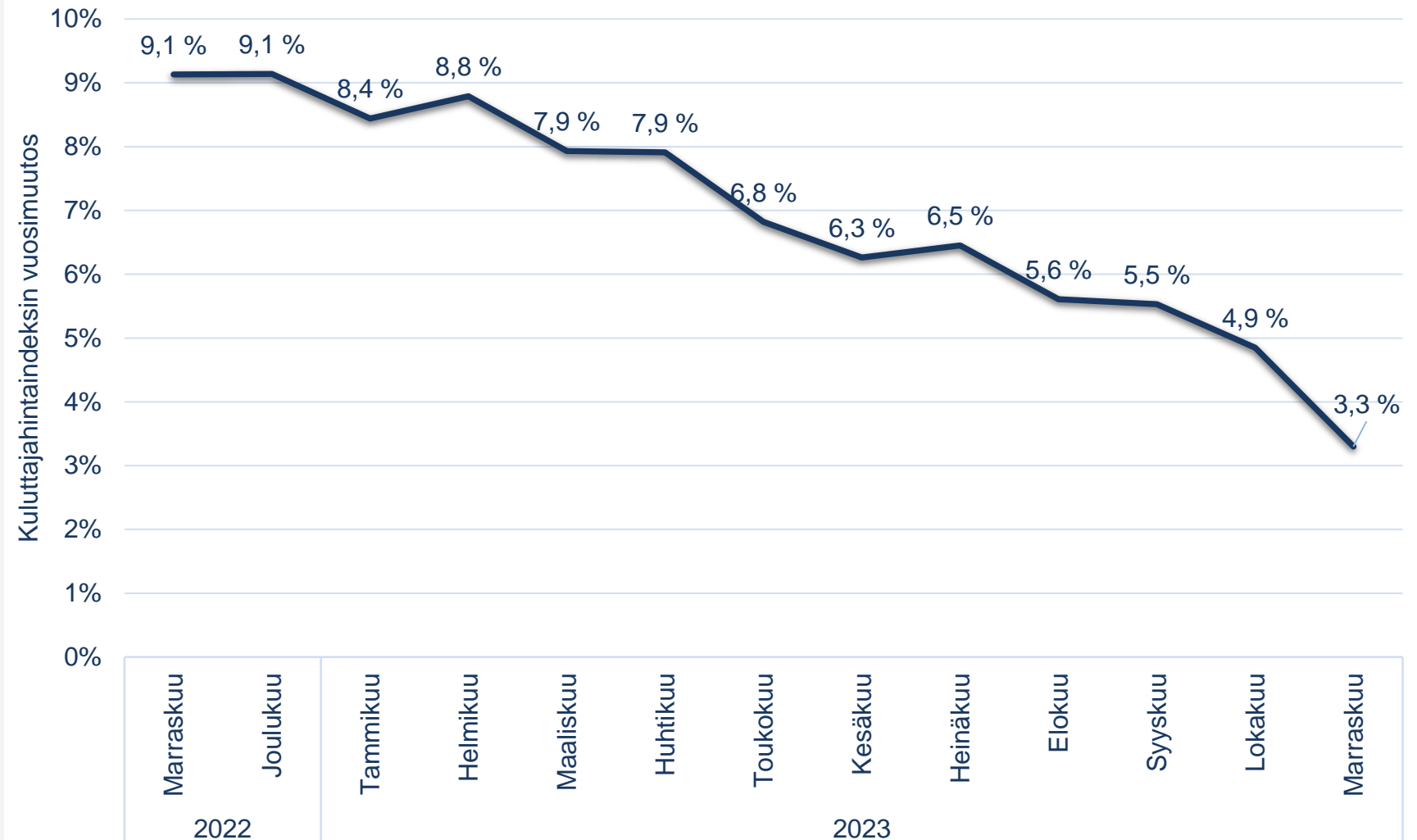
* Lähteet: Danske Bank, OP, Euroopan komissio, Valtiovarainministeriö, Labore ja Handelsbanken. Ennusteet ilmestyneet 20.9.-5.12.2023.

**Inflaatio marras-
kuussa 3,3 % eli
kuluttajahintojen
nousu hidastui
marraskuussa
selvästi**

**Ekonomistit arvioivat
käänteeseen olevan
pysyvämpi**

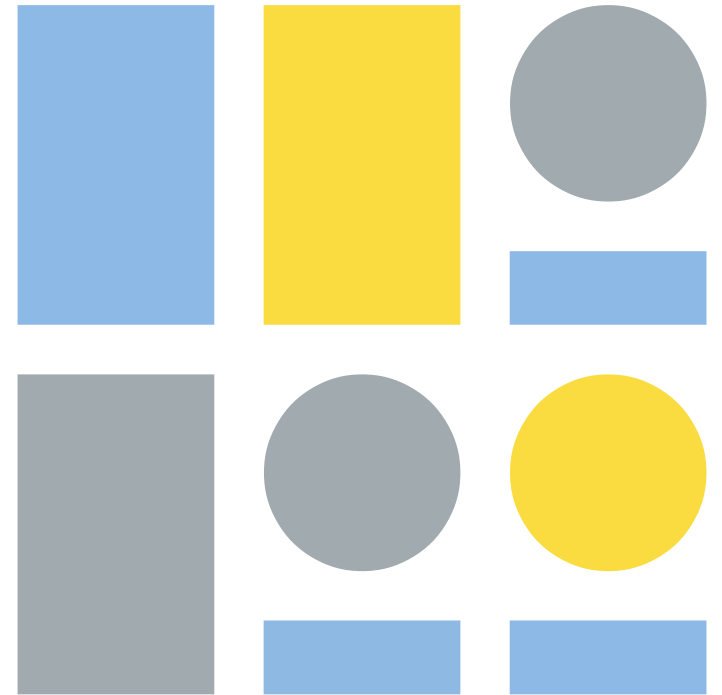
**Inflaatio hidastuu
näin ollen
nopeammin kuin
aiemmin ennustettiin**

Kuluttajahintaindeksin vuosimuutokset, % (2022/11-2023/11)

2. Työllisyyden kehitys

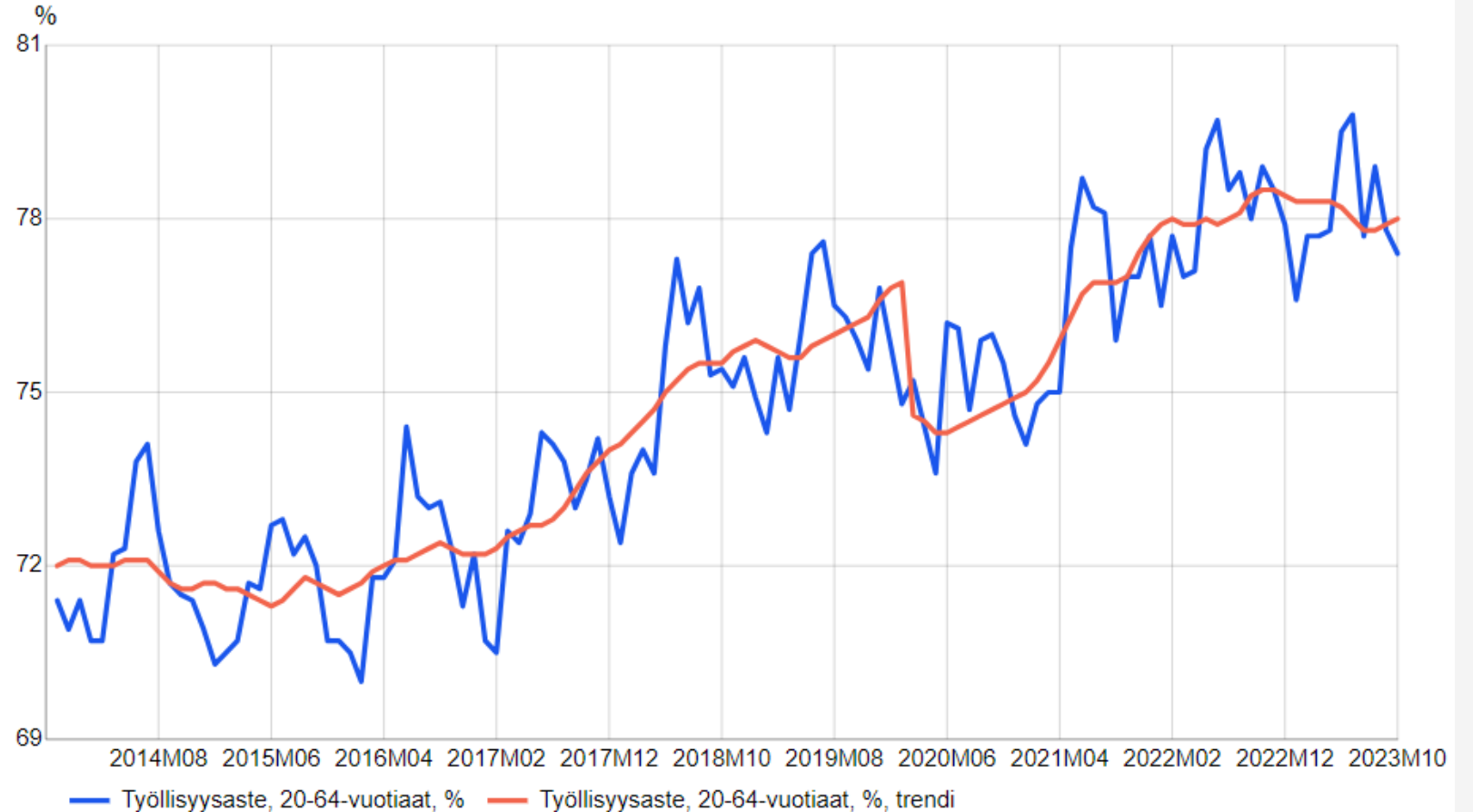

Työllisyysaste jatkaa erittäin korkeana, lokakuussa trendiluku 78 %

Lokakuussa 2023 työllisiä vähemmän ja työttömiä enemmän kuin vuotta aiemmin

15–74-vuotiaiden työttömyysasteen trendiluku oli 7,5 % syyskuussa

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2013/11 - 2023/10, 20–64-vuotiaat

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Lokakuussa työvoimaosuus vähentynyt hieman, -0,4 %-yksikköä vuodessa

Työllisyysaste laskenut -1,6 %-yksikköä ja työttömyysaste kasvanut +1,0 %-yksikköä vuoden 2022 lokakuuhun verrattuna

Lomautusten määrä kasvanut edelleen selvästi

Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut lokakuussa 2022 ja 2023

	2022/10, %	2023/10, %	Muutos, 2022/10 - 2023/10, prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 20-64-vuotiaat	78,9	77,4	-1,6
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	5,8	6,8	1,0
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	67,9	67,6	-0,4

Kokoaikaisesti lomautetut ja pitkäaikaistyöttömät (TEM):

- Suomessa 21 200 kokoaikaisesti lomautettua lokakuun lopussa. Kuukausimuutos: +3 300. Vuosimuutos: +10 300.
- Yli 1 vuoden yhtämittäisesti työttömänä olleita eli pitkäaikaistyöttömiä oli lokakuussa yhteensä 89 400. Kuukausimuutos: -500 pitkäaikaistyötöntä vähemmän. Vuosimuutos: +1 700.
- Pitkäaikaistyöttömyys on rakenteellista työttömyyttä: vaikka työpaikkoja olisi avoinna, eivät pitkäaikaistyöttömät työllisty. Kohtaanto-ongelmia ja ikääntymiseen liittyviä kysymyksiä.
- Lokakuussa yli 50-vuotiaita työttömänä yhteensä 93 600. Vuosimuutos +4 300.

TEM: Työllisyystilanne Suomessa lokakuussa 2023

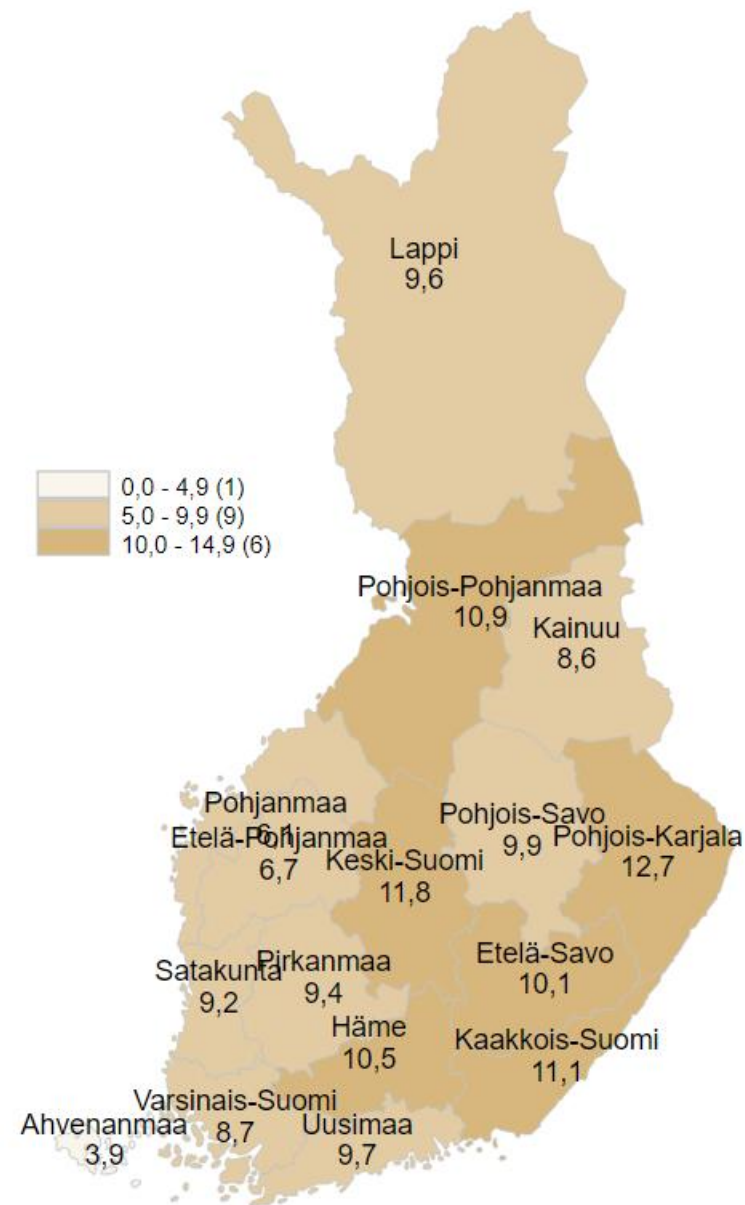
- TEM laskee työttömiksi kaikki työttömät työnhakijat ja kokoaikaisesti lomautetut.
- Kokoaikaisesti lomautettujen määrä kasvanut huomattavasti.
- Lokakuun lopussa työttömiä oli yhteensä 256 070. Vuosimuutos: +10,2 %-yks.
- Kokoaikaisesti lomautettujen määrä 10 338. Vuosimuutos: +95,2 %-yks.
- Avoimien työpaikkojen määrä laskenut. Vuosimuutos: -41,7 %-yks.

TYÖLLISYYSTILANNE 2023 LOKAKUUN LOPUSSA (I) JA
TOIMISTOJEN TOIMINTA LOKAKUUN AIKANA (II)
KOKO MAA

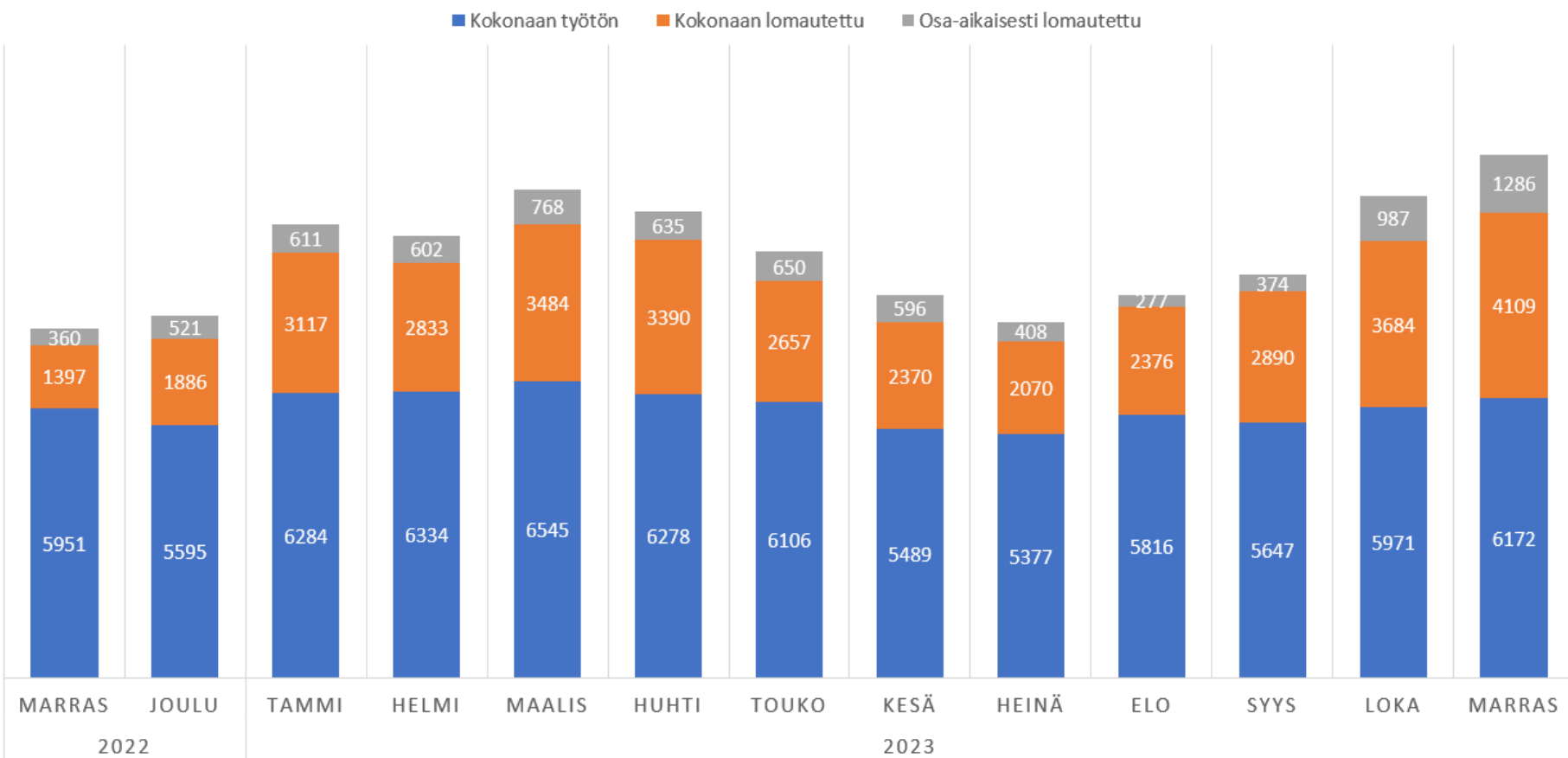
I TILANNE KUUKAUDEN LOPUSSA	Loka-23	Loka-22	MUUTOS LKM.	MUUTOS %
A. TYÖNHAKIJAT				
1. Työttömät työnhakijat	256 070	232 368	23 702	10,2
joista kokoaikaisesti lomautetut	21 192	10 854	10 338	95,2
2. Lyhennetyllä työviikolla	8 198	5 562	2 636	47,4
3. Työssä olevat yhteensä	116 428	137 281	-20 853	-15,2
joista kokoaikaisessa työssä	56 213	84 524	-28 311	-33,5
joista osa-aikatyössä	42 619	31 141	11 478	36,9
joista työllistettynä	17 596	21 616	-4 020	-18,6
4. Työvoiman ulkopuolella	94 147	95 532	-1 385	-1,4
joista työllistymistä edistävässä palvelussa	24 521	25 987	-1 466	-5,6
joista koulutuksessa	57 083	54 460	2 623	4,8
1-4 Kaikki työnhakijat yhteensä	474 843	470 743	4 100	0,9
B. TYÖVOIMAN KYSYNTÄ				
1. Avoimet työpaikat yhteensä	45 031	77 188	-32 157	-41,7
joista yli kuukauden avoinna olleet	14 633	28 731	-14 098	-49,1
joista yli 2 kuukautta avoinna olleet	7 537	18 345	-10 808	-58,9

Työttömyyden alueelliset erot

- Lokakuussa 2023 koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 9,7 %. Vuosi-
muutos +0,9 %-yks. Kuukausimuutos: +0,3 %-yks.
- Työllisyystilanne heikentynyt eniten Etelä-Savossa (+0,6 %-yks.), Hämeessä, Kainuussa ja Etelä-
Pohjanmaalla (+0,5 %-yks.), Lapissa (+0,4 %-yks.).
- Työttömien osuus ei juuri ole laskenut millään
alueella.
- Työttömyys sitkeintä Pohjois-Karjalassa (12,7 %),
Keski-Suomessa (11,8 %), Kaakkois-Suomessa
(11,1 %) ja Pohjois-Pohjanmaalla (10,9 %).
- Rakennemuutosalueiden pitkäaikaistyöttömyyden
lisäksi alueiden työttömyysosuuksissa näkyvät
loppuvuoden irtisanomiset ja kokoaikaiset
lomautukset.

TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄN KEHITYS, JÄSENET (11/2022–11/2023)

Teollisuusliiton jäsenten työllisyys on heikentynyt selvästi loka-marraskuussa: työttömiä ja lomautettuja yhteensä noin 11 500.

Marraskuussa selvästi enemmän kokoaikaisia (+425) ja osa-aikaisia (+299) lomautuksia kuin oli lokakuussa.

Myös kokonaan työttömien määrä on kasvanut (+201).

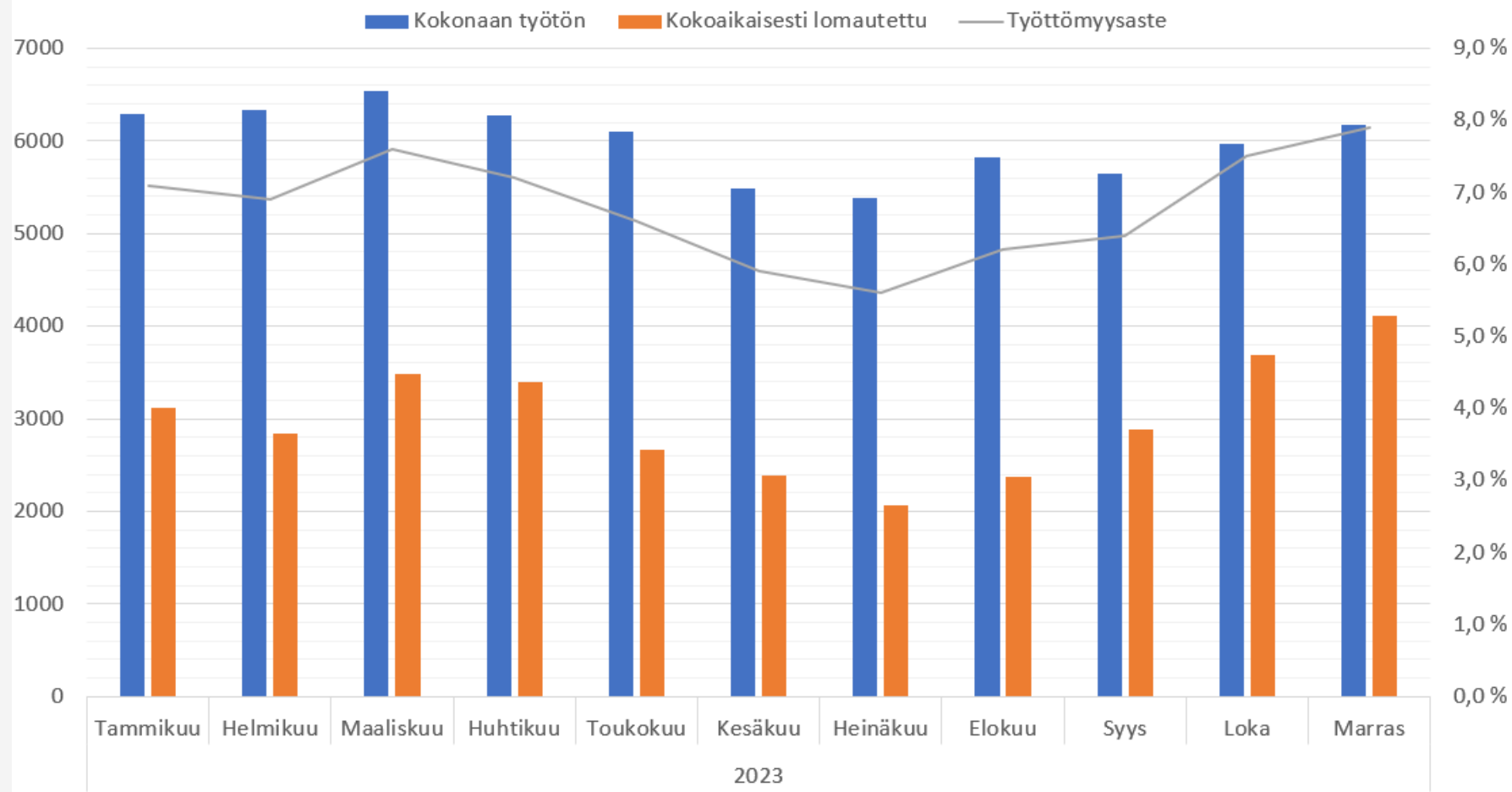
Teollisuusliitto:

Kokonaan työttömien ja kokoaikaisesti lomautettujen määrä oli yht. 10 281 marraskuussa.

Teollisuusliiton jäsenten työttömyysaste jatkanut nousuaan. Marraskuussa työttömyysaste 7,9 %. Kuukausimuutos: +0,4 %-yksikköä.

Jäsenten työttömyysaste lasketaan näin: kokonaan työttömien ja kokoaikaisesti lomautettujen yhteenlaskettu osuus kaikista työmarkkinoiden käytettävissä olevista jäsenistä.

Työttömien jäsenten määrä ja työttömyysaste, %

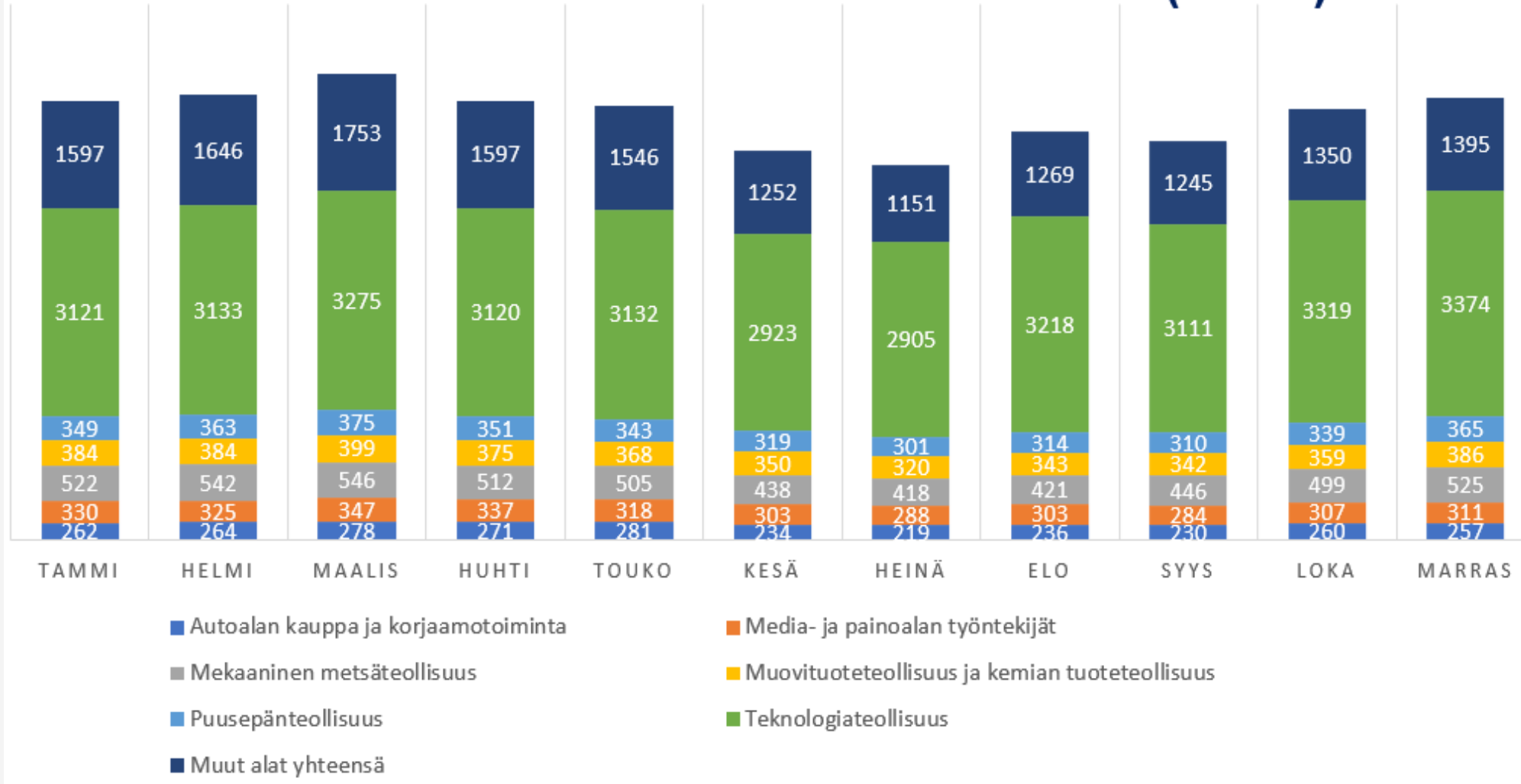
Kokoaikaisesti lomautettujen ja työttömien yhteenlaskettu määrä on marraskuussa koko vuoden korkein.

Metalli- ja puutuote-aloilla työttömyys kasvanut loppuvuonna 2023.

Metallialan työttömien (n=3 374) osuus kaikista työttömänä olevista jäsenistä (N=6 172) marraskuussa 55 %.

Muilla sopimusaloilla työttömien määrä alle 150 henkeä. Näillä aloilla yhteensä 1 395 työtöntä marraskuussa.

TYÖTTÖMÄT SOPIMUSALOITTAIN (2023)

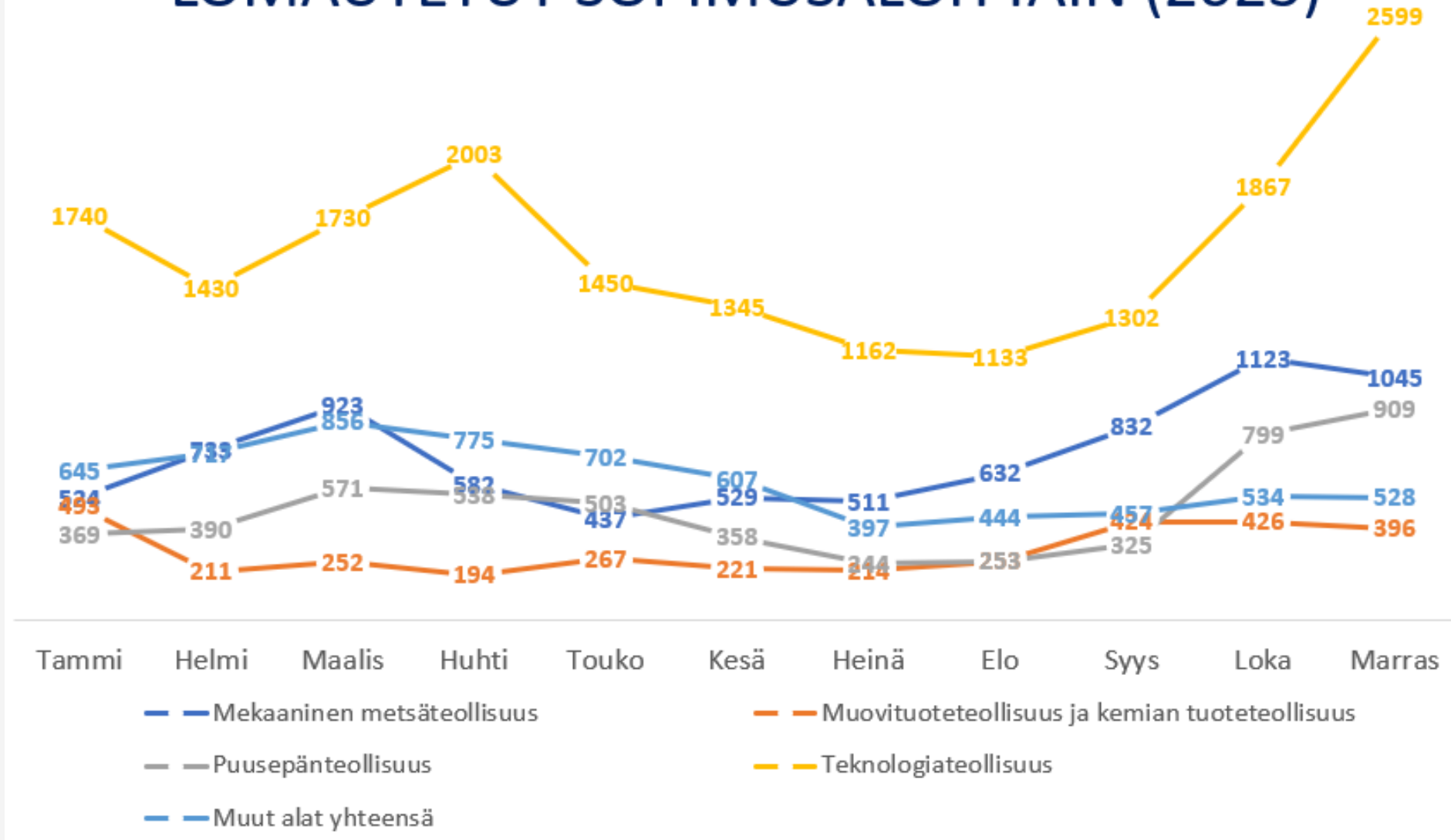

Metalli- ja puutuotealoilla myös lomautukset kasvaneet loppuvuonna selvästi.

Metallialan lomautettujen (n=2 599) osuus kaikista lomautetuista jäsenistä (N=5 477) oli marraskuussa 47 %.

Muilla sopimusaloilla työttömien määrä vähäisempi. Näillä aloilla yhteensä 1 395 työtöntä marraskuussa.

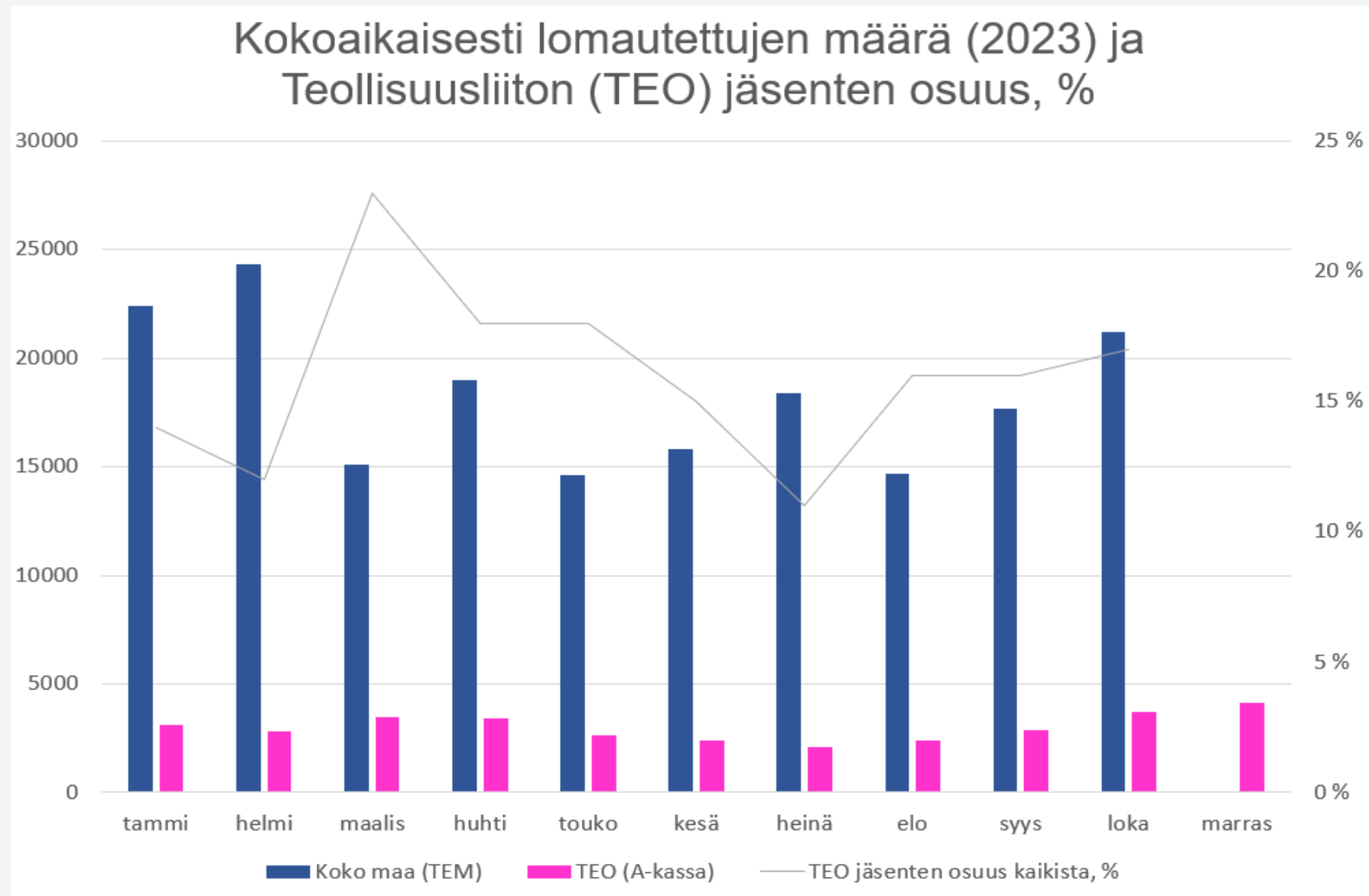
LOMAUTETUT SOPIMUSALOITTAIN (2023)

TEM: Syksyn mittaan kokoaikaisien lomautusten määrä kasvanut koko maassa. Rakennusalan ahdinko vaikuttaa muille aloille.

A-kassa: Teollisuusliiton jäsenten kokoaikaisia lomautukset yleistyneet lokamarraskuussa.

Marraskuussa 2023 teollisuusliittolaisten osuus kaikista Suomessa kokoaikaisesti lomautetuista 17 %. Toisin sanottuna joka kuudes kokoaikaisesti lomautettu oli teollisuusliittolainen.

3. Suhdannenäkymät

Työllisyys heikkenee teollisuudessa

Vuonna 2024 odotettavissa voimakas teollisuuden suhdannekäänne

Aiempien nousukausien aikana tilauskirjat täyttyneet nopeasti

- Teollisuuden talvesta tulossa vaikea. Tilauksia ei ole riittävästi, joten lomautukset ja irtisanomiset yleistyvät.
- Korot saattavat alkaa laskea jo ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.
- Korkojen lasku mahdollistaa viime aikoina lykättyjen investointien käynnistymisen. Teollisuus kärsii kone- ja rakennusinvestointien vähäisyydestä talven ja kevään aikana.
- Tutkimusyksikkö ennakoii teollisuudelle selkeää käännettä parempaan viimeistään kesän 2024 aikana.
- Viime vuosina suhdannekäänteiden aikana teollisuuden tilauskirjat ovat täyttyneet nopeasti. Tutkimusyksikkö olettaa, että näin käy luultavasti myös vuonna 2024.
- Palkankorotukset ovat suurelta osin sovittu vuodelle 2024. Inflaation hidastuminen nostaa reaalipalkkoja ja ostovoimaa. Tämä tulee tarpeeseen, sillä ostovoima on romahtanut vuosina 2021–2023.
- Ks. Ostovoimakysely: Teollisuusliiton [Toimialakatsaus 2023](#)

Työllisyysaste säilyy korkeana, samalla kysyntä osaavasta työvoimasta kasvaa

Teollisuusliiton jäsenten työllisyys heikkenee vielä alkuvuonna 2024

Hallitusohjelman kirjaukset ja leikkaukset eivät juurikaan työllistä

- Ostovoiman koheneminen parantaisi kuluttajaluottamusta ja kotitalouksille palveluita ja kulutustavaroita myyvien yritysten asemaa.
- Työllisyysaste pysyttelee korkeana. Taustalla vaikuttaa etenkin työperäinen maahanmuutto. Sen sijaan hallitusohjelman kirjaukset voivat estää ulkomailta tulevien jäämistä pysyvämmiin töihin Suomeen.
- Hallitusohjelman ansio- ja perusturvan leikkaukset eivät edesauta työllistymistä. Porrastukset ja heikennykset kurjistavat työttömien ja lomautettujen tilannetta.
- Tutkimusyksikkö arvioi, että samanaikainen osaajatarve ja työttömyys eivät ratkea helposti. Avoimet työpaikat ja osaavat työntekijät kun eivät välttämättä ole samalla alueella.
- Työttömien ja lomautettujen määrät kasvavat talven mittaan metalliteollisuuden ja metsäteollisuuden aloilla.
- Rakennusalan kriisi vetää alaspäin teollisuudenaloja.

**Teollisuus
liitto**